

Blagoslova polno novo leto 1940



želita vsem cenjenim naročnikom, inserentom, čitateljem
in prijateljem »Slovenskega gospodarja«

uredništvo in uprava

Po krščanskem svetu

BOLJŠEVIZACIJA POLJSKE

List »Voroždenie« v Parizu je prinesel članek »Sovetizacija Poljske«, iz katerega prinašamo nekaj misli.

Na Poljskem divja socialistična preukcija. V okrajih, ki jih je zasedla rdeča vojska, je že mnogo žrtev. Moskovski radio poroča, da se je začel lov brez usmiljenja za častniki, večjimi posestniki in vsemi razrednimi »vragi«. Častnike poljske vojske streljajo kot špijone, duhovnike, kmete, obrtnike zapirajo. Begunci, ki prihajajo v Rigo, vse to pripovedujejo. Val nasilja, ropov in ubojev divja po severnih poljskih mestih. Kolikor ljudi ne postrele, jih zapirajo v ječe ali jih gonijo v tabore na prisilno delo. Ves sestav poljske uprave je odstranjen, poljske uradnike odstavljajo in jih zamenjujejo s komunističnimi. Vse banke in zaloge je prevzela komunistična oblast.

Begunci poročajo o žalostnih podrobnostih sovjetske zasedbe. Že pred prihodom rdeče vojske so prišli agenti iz Moskve, ki so organizirali vse tiste, ki so bili naklonjeni komunizmu. Razširjali so letake, snemali poljske orle in jih zamenjavali z rdečimi zastavami. Sklicevali so shode, kjer so razlagali sovjetski red. Ni glavno to, da so sovjeti zasedli Poljsko, glavno je to, da se tam vgnezdil komunizem.

Pisec članka, prof. Saltikov, trdi, da so 1. sedanjo vojno hoteli sovjeti in 2. da je namen Stalinov svetovna revolucija. Isto

se zdaj dela v Poljski, kar so ob revoluciji delali v Rusiji. Posestnikom se jemlje premoženje in brezbožniki divjajo. Prepovedano je praznovati nedeljo. Mnogo duhovnikov so zaprli, druge so odpeljali v izgnanstvo. Boljševiške metode se vpeljujejo in gospodarski red kot je v Rusiji. Nacionalizacija obrti (prehod vse obrti v narodno, državno last) je že objavljena. Posestnikom se jemlje njihova zemlja.

Sovjeti so našli za zasedeno Poljsko tudi že nekega Bela-Kuna. Je to Stanislav Bartnovskij, rojen leta 1892 v Varšavi. Odlikoval se je v meščanski vojni in pozneje na Kitajskem. Stalinovo pozornost je obrnil nase že leta 1920. —

Tako poroča ruski list. Uboga Poljska!



Predsednik holandske vlade Geer



Predsednik turške države İsmet İnönü



Švica je vpeljala ženske v vojaško sanitetno službo

Prišla je pod jarem boljševikov, kateri bodo predvsem skrbeli za to, da se tam ugnezdi brezbožni komunizem. A. K.

Bezboštvo na pohodu. »Osservatore Romano« poroča o nevarnosti, ki preti srednji Evropi od brezbožniške propagande. To propagando vodi ruska brezbožniška organizacija, ki jo plačuje sovjetska država. Nedavno je ta organizacija izdala oklic boljševikom. V tem oklicu se brani zveza med Rusijo in Nemčijo. »Kdor to zvezo kritizira,« poudarjajo ruski brezbožniki, »je izdajica. Mi upamo, da bo nemško-ruski sporazum trajen. Tisti, ki Stalinove politike ne razumejo, so izdajalci brezboštva in ne spadajo več v naše vrste.« Stalinova politika je omogočila brezbožnikom, ne samo da so prodrli v srednjo Evropo, marveč da tamkaj tudi ogrožajo vero, pred vsem katolicizem. V bližnji bodočnosti bodo brezbožniki, tako napovedujejo v svojem oklicu, vodili ojačano borbo z vsemi sredstvi zoper vero v Nemčiji, Slovaški, na Balkanu (torej tudi v Jugoslaviji) in na Češkem ter Moravskem.

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod. Ogl. reg. S. br. 30.474/35.



Ruski tank na finskem zasneženem ozemlju



Angloške priprave za iskanje of Nemcev v morje spuščeni mlci

Novice

Nesreče

Slaboumen star mož zmrznil. Pri Sv. Duhu ob severni meji je odšel od hiše slaboumni starček Filip Verko, oblečen samo v spodnje perilo. Domači so ga vso noč brezuspešno iskali. Drugo jutro je našel šolar Verka pol kilometra od hiše zmrznjenega.

Avto povzročil enodnevno prekinitev telefonske zveze. Neki šofer iz Maribora je peljal s tovornim avtomobilom jabolka iz Vurberga v Maribor. Spotoma je trčil v telefonski drog. Zaradi trčenja so se potrgale telefonske žice, da je bil telefonski promet ves dan prekinjen.

Zopet velika železniška nesreča v Nemčiji. Naš list je že poročal, da se v Nemčiji množijo železniške nesreče večjega obsega, odkar so Nemci v vojnem stanju. Dne 22. decembra je trčil na železniški postaji Genthing brzovlak Berlin—Neunkirchen v brzovlak Berlin—Köln, ki je hotel ravno odpeljati s postaje. Iztirila je lokomotiva s šestimi vagoni prvega vlaka in štirje vagoni drugega. Radi prenapoljenosti obeh vlakov je bilo ubitih 70 ljudi in okrog sto pa ranjenih.

Razne novice

Važno za naglušne. Naglušnost je povsod zelo razširjena. Naglušnost so zato strokovno proučevali in European Vibraphone Co., London W. 1, je po dolgoletni izkušnji stavila aparat Vibraphon v promet. Aparat je v kratkem času žel priznanja. Vibraphon je majhen, srebrni aparat, kateri se nosi neopazno v ušesu, brez baterije, brez žice in brez vsega drugega. Da bi pomagala naglušnim v Jugoslaviji, je European Vibraphone otvorila podružnico v Zagrebu (Dep. 26 F), Tomislavov trg 17, kjer prikazuje brezplačno Vibraphon aparat in pošlje na željo brezplačna prospekta kakor tudi pogoje za 30 dnevno poskušnjo.

Sanatorij v Mariboru, Tyrševa 19, prej Gospoška, telefon 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda 120 din, II. razreda 80 din. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Ali si že obnovil naročnino?

Strahovi v čuvajnici števil. 93

4.

Maps je sedel kake četrt ure. Ker ga je spanec vse bolj premagoval, je vstal in stopil k oknu.

Nad močvirjem se je razlivala blede mesečina. Mapsu se je zdelo, da se je med grmičevjem nekaj zganilo in se bliža hiši... Groza se ga je pollaščala. Napenjal je oči, da bi spoznal stvar, ki se je bližala. Ni je mogel spoznati. Zdelo se mu je, da je orjaška pošast, na kateri ni mogel razločiti, ali je človek ali žival.

Pošast se je pred hišo ustavila. Čez nekaj trenutkov se je spet zganila in se odplazila na drugo stran.

Maps se je obrnil, da bi šel k vratom. Komaj je naredil en korak, se je od slabosti zamajal in zgrudil na tla. Pri tem je zadel ob mizo, na kateri je stala svetilka. Prevrnila se je in ugasnila. Oči so se mu zaprle.

Oprl se je na roko, da bi se dvignil. Oči je hotel odpreti, a ni mogel. Trepalnice so bile nekam otrple.

Z roko je segel k očesu in odprl trepalnico. Z drugo roko se je slučajno dotaknil brzozavnega aparata. Pri tem se je dotaknil glavi neka misel.

Obžalovanja vredni slučaji

Ne hranite denarja doma! Ana Ornik, šivilja v Spodnjem Dupleku pod Mariborom, je dobila od svojega očeta 4500 din dote. Denar je shranila pod zglavje. Ko je hotela ostanek dote 2200 din uporabiti za nakup, je opazila, da ji je nekdo to vsoto ukradel. Zopet svarilen zgled: Ne hranite denarja doma!

Napaden in izropan za dobroto. Josip Rakun, trgovski potnik iz Vižmarij pri Ljubljani, je prisedel v št. Vidu v krčmi k mizi, pri kateri sta pila žganje 18 letni brezposelni delavec Pavle Dermastija iz Skaručne in 20 letni delavec Stanko Posavec iz Godiča pri Kamniški Bistrici. Rakun je dal za vino in je na povratku povabil postopača še v eno gostilno. Ko so zapustili to krčmo in je hotel Rakun proti domu, ga je pobil Dermastija s pestjo na tla in sta ga celo s čevlji obsuvala do ne-

zavesti. Po Rakunovi navedbi sta mu odvzela 830 din. Kakor hitro se je napadeni zavedel, se je s težavo privlekel domov in je drugi dan javil zadevo orožnikom v št. Vidu. Orožniki so kmalu imeli nehvaležna ptiča. Pri Dermastiji so dobili 96 din, pri Posavcu pa 100 din.

Izpred sodišča

Znižana kazen. Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti je bil obsojen letos 40 letni posestnik Martin Canjko iz Mestnega vrha pri Ptujju na osem let težke ječe zaradi raznih zločinov, kakor prevar, tatvin, ropov itd. Po obsodbi je Canjko vložil priziv proti razsodbi. Prepeljali so ga v Maribor, kjer so ga ponovno sodili zaradi nekih obdolžitve, ki jih je Canjko zanikal. Dan pred razpravo pa se je Canjko v zaporni celici obesil. Vendar pa so ga pazniki z umetnim dihanjem rešili. Pri ponovni razpravi naslednji dan je bila Canjku znižana kazen na šest in pol leta težke ječe.

Slovenska Krajina

Dragi delavci!

Sezona je pri kraju. Prišli ste z veseljem na svoje domove. Vaša organizacija »Zveza poljedelskih delavcev« v Murski Soboti vam je pomagala, da ste lahko vsi brez izjeme prišli do zasluzka. Poskrbela vam je razne olajšave pri pošiljanju zasluzka v domovino, pri zamenjavi denarja in pri prevozu v domovino. »Zveza poljedelskih delavcev« pa ne more delati v vašo korist, ako nima tozadevnih sredstev, zato apelira na vašo zavest in na vaš značaj ter pričakuje, da članarino 12 din za leto 1939 poravnate, kdor je pa to že storil, ta naj pa plača za leto 1940 naprej. Dolžnost zavednega člana je, da poravna svojo obveznost, to je članarino.

S tem vas, dragi delavci, vaša organizacija kliče k sodelovanju, ki bo le v vašo korist. Obenem vam želi zdravo, srečno, milosti in blagoslova polno novo leto 1940!

Delovanje »Zveze poljedelskih delavcev« v Murski Soboti v letu 1939

V Murski Soboti že tri leta deluje delavska organizacija »Zveza poljedelskih delavcev«, ki si je dala nalogo, da skrbi za svoje člane sezonske

delavce v tu- in inozemstvu. Prodvsem skrbi za njihov dober socialni in nacionalni kakor tudi versko-moralni položaj. Žal, da je še mnogo sezoncev v inozemstvu, zlasti v Franciji in Nemčiji, ki niso vsi upoznani z njenim delovanjem. Iz tihih in skromnih začetkov je organizacija uredil in dvignil g. Franc Kerec na dostojno višino s pomočjo vnetih in požrtvovalnih sodelavcev. Zbral je okoli sebe tudi nekaj ljudi iz vrst akademsko naobraženih krogov, ki so bili voljni sodelovati. Iz malih začetkov je letos organizacija narastla na skoraj 12.500 članov. Zveza ves čas točno in vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, njena pisarna deluje brezhibno. Zveza svojega delovanja ni obešala nikoli na veliki zvon, čeprav je storila mnogo dobrega za delavce. Ako le bežno pogledamo v njen arhiv delovanja, dobimo lep pregled njenega dela, ki je v glavnem sledeče:

Intervenirala je pri ministrstvu za socialno politiko za zboljšanje položaja 18 krat, pri prometnem ministrstvu 2 krat, na banovini 7 krat, pri izseljenem komisariatu 150 krat, pri okrajnem načelstvu 16 krat, pri raznih konzulatih 8 krat, pri Narodni banki 10 krat, na raznih veleposestvih 13 krat, pol uradnih intervencij je bilo 82. Skupno lahko rečemo je bilo 328 intervencij. Od-

Znak je hotel dati, naj bi se prvi vlak, ki bo privozil od južne strani, ustavil.

V tem trenutku je zaslišal neki glas, ki je bil podoben dolgemu vzdihu.

Maps že ni mogel misliti. Ni vedel, ali prihaja ta glas od človeka — ali morda od pošasti — pa se tudi ni brigal za to. Le za to je prosil Boga, da bi mu dal moč proti spancu, ki ga je vse bolj premagoval.

Tih glas se je nenadoma spremenil v hreščanje. Potem pa je zavladal mir.

Maps se je zavlekel k vratom, ki so vodila iz pričičja. Nagnil se je čez rob in pogledal dol. V spodnjem prostoru je bila tema, toda Maps je čutil, da se je tam nekaj gnilo.

Nekaj velikega — groznega je bilo z njim v hiši... Neznana pošast...

In ta pošast bo prišla v gornjo sobo — in ga bo napadla, kakor Boyda...

Maps se je tresel... Kako prijetno bi bilo, se za nič brigati — in spati — spati... Saj nobena borba ne more biti hujša kakor ta borba zoper spanec.

Položaj je postal neznosen in Maps je z joka jočim glasom zaklical:

»He! Na kaj še čakaš, ti grda pošast!... Pridi gor!...«

Zdaj je spet slišal vzdih, nato pa neko rožljanje, ki je prihajalo od verige... Maps je doumel, da se

Prepovedana pečenka

Neka odredba mehike vlade je prepovedala gojitev in prodajanje neke posebne pasje pasme, ki jo imenujejo »prašičji psi« in ki je bila zlasti na jugu zelo priljubljena. Ti psi so si pridobili svoje ime zavoljo tega, ker jih redijo kakor prašiče in jih potem — jedo. Tako delajo posebno Indijanci in mešanci. Oblasti podarjajo, da je uživanje pasjega mesa nespodobno, razen tega pa je nevarno, ker razsajajo med psi razne bolezni, ki se lahko prenašajo na človeka. Mehika je razen Kitajske edina dežela na svetu, kjer jedo pse po vseh pravilih. Poznavalci sicer pravijo, da dobra kitajska pasja pečenka v mladih bambu-